

стійкості. Недостатня фінансова стійкість підприємства може призвести до його неплатоспроможності, а надлишкова – сприятиме створенню «зайвих» запасів та резервів, у зв'язку з чим зростуть витрати на їх утримання, спостерігатиметься недоотримання прибутку та гальмування темпів економічного розвитку підприємства.

Список використаної літератури:

1. Мец В.О. Економічний Аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства /Навчальний посібник/ К.:Київський Національний Економічний Університет, - 2010 – 94 с.
2. Ковальов А.І., Аналіз фінансового стану підприємства. - 2 вид., Перабо., Доп. / А.І. Ковальов, В.П. Привалов. - М.: Центр економіки і маркетингу, 2012 – 188 с.
3. Шаблиста, Л. М. Фінансова стійкість підприємства: сутність і методи оцінки / Л. М. Шаблиста // Економіка і прогнозування, 2016. – №2. – С.46-58.
4. Бень Т.Г., Довбня С.Б. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства // Фінанси України. – 2012. – №6 – с. 53–60.
5. Фролова Т.О. Фінансовий аналіз: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. / Т.О. Фролова. К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2015. – 253 с.

Кручак Людмила Володимирівна,
к.е.н., асистент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу,
Заяць Ольга Євгенівна,
здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності «Облік і оподаткування»,
Мукачівського державного університету

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Успішне функціонування підприємства можливе лише за умов безперервного руху грошових коштів — їх надходження та витрачання, забезпечення наявності певного вільного залишку на рахунках у банку. Аналіз руху дозволяє вивчити їх динаміку, визначити суму перевищення надходжень над витратами, що дозволяє робити висновки про можливість внутрішнього самофінансування. Саме тому в числі перших національних стандартів бухгалтерського обліку було затверджено наказом Міністерства фінансів України "Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Звіт про рух грошових коштів", який виступає основним джерелом для аналізу грошових коштів. Саме це положення є одним із складніших для впровадження на практиці.

В дослідження даної теми вагомий внесок зробили такі вчені, як: Грачова Р., Лень В.С., Гливенко В. В., Бочок М. П., Гольцова С.М., Лахтіонова Л. А., Абрютіна М. С., Грачев А. В., Крупка І. Я., Шеремет А. Д., Сайфулін Р. С., Карлен Т. Р., Бернстайн Л. А., Бете Йорг.

Складання Звіту про рух грошових коштів пов'язане з трансформуванням показників Звіту про фінансові результати у звіт про грошові потоки. Причина і необхідність такої трансформації полягає у тому, що Звіт про фінансові результати складається на підставі принципу нарахування, згідно з яким доходи визнаються навіть тоді, коли зароблені гроші ще не надійшли, а витрати вважаються понесеними при їх визнанні (нарахуванні), хоча грошові виплати ще можуть бути і не здійснені. Міжнародні стандарти фінансового обліку і звітності та практика розвинутих країн ринкової економіки передбачають можливість складання Звіту про рух грошових коштів двома методами – прямим і непрямим. Прямий метод, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів, непрямий метод, згідно з яким прибуток чи збиток коригується відповідно до впливу операцій не грошового характеру, будь-яких відстрочок або нарахувань минулих чи майбутніх надходжень або виплат грошових коштів щодо операційної діяльності, а також відповідно до статей доходу або витрат, пов'язаних із грошовими потоками від інвестиційної чи фінансової діяльності [1].

У світовій практиці використовують як прямий так і непрямий метод. Але найбільш поширеним все ж таки є непрямий метод, так як при використанні прямого методу показники прибутку не беруться до уваги.

Звіт про рух грошових коштів, складений непрямим методом, має ряд переваг для аналізу показників діяльності підприємства, адже він показує взаємозв'язок отриманого чистого прибутку зі змінами активів та зобов'язань підприємства. Крім того, він простіший для використання, не вимагає великих розшифровок оборотів по рахунках, тому в зарубіжній практиці він використовується частіше, хоча МСБО надають перевагу прямому методу складання цього звіту. Недоліком цього методу є відсутність у звіті даних про обсяги реальних грошових потоків від окремих видів операційної діяльності [3, с. 7].

Звіт про рух грошових коштів не розкриває:

1. Дані про внутрішні зміни у складі грошових коштів та їх еквівалентів.
2. Негрошові операції — операції, які не потребують використання грошових коштів та їх еквівалентів:
 - бартерні операції;
 - отримання основних засобів шляхом фінансової оренди;
 - перетворення боргу на власний капітал;
 - обмін власних акцій на акції інших підприємств;
 - придбання активів безпосередньо за рахунок позики банку (без надходження суми позики на рахунок підприємства) [2, с. 66].

Вчені визначають переваги та одночасно недоліки складання Звіту про рух грошових коштів (табл. 1).

У зв'язку з розмаїттям практичних ситуацій, а також з урахуванням тієї обставини, що Звіт про рух грошових коштів є новою формою звітності, що складається в Україні, існує ймовірність перекручування даних, відображених у зазначеному звіті. Тому доцільно для вирішення цієї проблеми може бути надання можливості підприємствам самостійно вибирати метод складання звіту залежно від специфіки їх діяльності, різноманіття джерел надходження і вибуття коштів,

стратегічних цілей, що визначають спрямованість звіту на потреби користувачів. Використання звіту, складеного за прямим методом, дозволить:

- зробити висновки стосовно достатності грошових коштів для погашення зобов'язань на підприємстві;
- виявити суму надходжень і витрат коштів у розрізі видів та приріст чи убуток грошових потоків за видами діяльності;
- реально прослідкувати позитивні та негативні грошові потоки для подальшого управління ними;
- розкрити інформацію у розрізі основних складових грошових коштів, які надійшли та вибули у процесі операційної діяльності.

Таблиця 1.

Переваги і недоліки складання Звіту про рух грошових коштів [2, с. 67]

Автори	Переваги	Недоліки
Абрютина М. С., Грачев А.В.	На основі Фінансового балансу тісно пов'язуються показники одержання доходу з напрямками його використання. У кожній окремий момент часу можуть бути визначені пріоритети .	Поділ грошових коштів на власні та залучені не наводиться , а не грошова форма фінансових ресурсів взагалі не враховується.
Бернстайн Л.А.	Вартісний показник руху грошових коштів підприємства з різних джерел являє собою важливий аналітичний інструмент при оцінюванні короткострокової ліквідності та довгострокової господарчої діяльності. Звіт може дати відповідь на такі питання: - як саме були утворені і використані грошові кошти в господарчій діяльності? - на які цілі були використані грошові кошти отримані внаслідок господарської діяльності? - як фінансується зростання інвестицій? - чому, незважаючи на наявність прибутку, стан грошових коштів гірший, ніж в минулому році?	Вони не охоплюють і не включають обставин, що постійно варіюються та змінюються, які повинен врахувати кожен аналітик. Більше того, через складність розрахунку Звіту , а також аналітичних коригування його даних, що накопичуються в комп'ютерних базах, властиві неточності та суперечності.
Крупка І. Я.	Забезпечує користувачів необхідною інформацією про зв'язок між обліковим прибутком і реальним надходженням (витрачанням) грошових коштів. Дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо виплати дивідендів акціонерам, відсотків інвесторам. Дозволяє здійснити оцінку змін у чистих активах, фінансовій структурі, враховуючи ліквідність і платоспроможність. Основною перевагою є висвітлення руху грошових коштів у розрізі різних видів діяльності.	Виникають певні труднощі при відображенні того чи іншого виду діяльності одних і тих саме операцій.

Отже, прямий метод складання Звіту про рух грошових коштів може бути

альтернативним варіантом складання звіту, що властиво для міжнародних стандартів фінансової звітності. Такий підхід дасть можливість оперативно управляти і контролювати за фінансовими потоками на підприємствах.

Список використаної літератури:

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 Звіт про рух грошових коштів [Електронний ресурс] // Верховна рада України – Режим доступу до ресурсу: zakon.rada.gov.ua
2. Скорина Є. І. Переваги та недоліки складання звіту про рух грошових коштів / Є. І. Скорина. // Журнал “Економіка та держава”. – 2008. – №6. – С. стор. 64 – 67
3. Атамас П. Й., Атамас О. П. Методичні проблеми складання Звіту про рух грошових коштів та шляхи їх вирішення / П.Й. Атамас, О.П. Атамас // Європейський вектор економічного розвитку: Збірник наукових праць. – 2013. – № 1 (14). – С. 3 – 11.

Максименко Діана Вікторівна,
к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу,
Вибер Евелін Федорівна
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальності «Облік і оподаткування»,
Мукачівського державного університету

ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

В сучасних економічних умовах велике значення має уточнення ролі всіх функцій управління підприємством. Особливої уваги потребує функція управлінського обліку, як основний засіб накопичення інформації, необхідної для прийняття оперативних управлінських рішень.

Формування системи управлінського обліку є об'єктивною необхідністю сучасного періоду, яка покликана вирішити завдання, які неможливо вирішити на основі існуючої вітчизняної системи бухгалтерського обліку.

Процес управління – це процес координації діяльності підприємства. У більш широкому понятті управління підприємством можна розглядати як процес накреслення планів (цілей) та досягнення цих цілей шляхом координації та регулювання його діяльності. Система управління включає різні рівні на яких і здійснюється процес управління. Всі рівні управління з моменту встановлення цілей і до моменту їх досягнення потребують інформації.

В основу системи управлінського обліку покладено інформаційну систему, яка використовує вхідну інформацію та відповідні процеси з метою одержання результатів, що відповідають точно визначеним цілям управління.

Інформаційна база управлінського обліку використовується всіма функціями управління, в тому числі функціями планування, контролю та оцінки з метою

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>